

Landbruks- og matdepartementet

Innspill til Regjeringens melding om jordbrukspolitikken

Det vises til invitasjon til å komme med innspill til Regjeringens arbeid med ny jordbrukspolitikk. Spørsmål som blir behandlet i meldingen er hvordan matproduksjonen kan økes, effektiviteten kan styrkes og hvordan konkurransekraften for jordbruksnæringen kan bedres. Til dette har vi følgende innspill:

Nøkkelen til økt matproduksjon, god effektivitet og bedret konkurransekraft ligger i riktig bruk og god bærekraftig utnyttelse av landets samlede jordbruksarealer. Dette betyr at arealene til enhver tid bør benyttes til den produksjon de er best egna til. De arealene som er egna til produksjon av matkorn, poteter, grønnsaker og andre produkter som kan brukes til menneskeføde direkte bør fortrinnsvis brukes til dette. Grasproduksjonen bør likeledes foregå der det er lite hensiktsmessig å dyrke ovennevnte vekster. Samtidig må det sørges for at så stort jordbruksareal som mulig er i drift. Vi mener følgende momenter er viktige i denne sammenheng:

1. Tilskuddssystemets distriktsprofil og restriksjonene på salg av mjølkekvoter over fylkesgrensene må beholdes slik at en ikke risikerer å tappe grasområdene for husdyr, og særlig mjølkeproduksjon, og dermed hindre en god utnyttelse av dyrkamarka her. Konsentrasjon av mjølkeproduksjonen i kornområdene vil i særlig grad bidra til å redusere kornproduksjonen, hvilket i sin tur fører til redusert matproduksjon samla sett.
2. I mange områder gir eiendomsstruktur og arrondering store utfordringer for et moderne, og effektivt jordbruk. Mange jordteiger er for små og tungdrevne til at det er interessant å drive dem. Dette må det gjøres noe med for å unngå storstilt gjengroing:
 - a) Det må stimuleres til en bedret eiendomsstruktur og arrondering:
 - Konesjonsloven må beholdes da denne lovs blotte eksistens gir kommunene mulighet til å påvirke potensielle tilleggsjordselgere til å innrette salget slik at de driftsmessige fordelene blir størst mulig. I tillegg gir loven mulighet for å nekte konsesjon på salg som gir uheldige driftsmessige løsninger.
 - Skattlegging av gevinst ved salg av eiendom til naboer i rasjonaliseringsøyemed må fjernes.
 - Målekravet ved fradeling av frittliggende teiger under 100 daa må fjernes.
 - Jordskifteverket må gis ressurser til å foreta flere omfattende jordskifter.
 - Det må lempes på restriksjonene på fjerning av åkerreiner og andre tiltak som kan øke skiftestørrelsen og bedre skifteutforminga.

Avsenderadresse.:

Postboks 90
2081 Eidsvoll
Telefon: 66107000
Telefaks: 66107001
E-post:
post@eidsvoll.kommune.no

Besøksadresse.:

Rådhusgata 1
2080 Eidsvoll
Dir.telefon: 66107093
Telefaks:

Bankkonto:

8601.41.88209
7855.05.02371 (skatt)
Org.nr.:
964 950 113
Internettadr.:
www.eidsvoll.kommune.no

IBAN:

NO9286014188209
NO2178550502371

BIC-adr.:

DABANO22
DNBAOKK

- Ved planlegging av nye vegtraseer og lignende må en bestrebe seg enda mer enn i dag på å legge disse slik at en unngår å dele opp dyrka arealer.
 - Det må stilles strengere krav til arronderingsmessige avbøtende tiltak ved vegutbygging og lignende der kryssing av jordbruksareal ikke kan unngås.
- b) Tilskuddsmidlene bør stimulere til bedre bruk av arealer der arronderingen ikke kan bedres med enkle midler. Dette kan gjøres ved en omlegging av kulturlandskapstillegget. Dette er i dag et tilskudd som gis med lik sats til alt jordbruksareal. Det alle med praktisk erfaring vet er at jo mindre teigene er, jo mer tidkrevende er det å drive dem, og jo mindre avling får en på grunn av at kantvirkningene tiltar. Kulturlandskapstillegget bør derfor gjøres driftsvanskedifferensiert. Dette kan meget enkelt gjøres på følgende måte: Antall atskilte jordteiger den enkelte søker driver, føres opp på søknad om produksjonstillegg. Gjennomsnittlig teigstørrelse regnes ut og tilskuddet graderes etter gjennomsnittlig teigstørrelse. Med dagens tilgjengelige kartløsninger og elektroniske saksbehandlingssystem er dette en meget enkel oppgave.
3. Omdisponeringa av dyrka og dyrkbar mark må reduseres til et minimum. Den beste dyrkamarka ligger omkring knutepunktene.
- a) Utbygging rundt knutepunkt/sentra må legges til udyrka mark der dette er mulig. Der det kun er dyrka mark rundt må eksisterende bebyggelse fortettes før nytt areal omdisponeres. Dette må framkomme som klare statlige krav til kommunenes planlegging.
- b) Det må gis klar hjemmel i plan- og bygningsloven for å fastsette planbestemmelser om at matjord andre reine jordmasser fra utbyggingsområder skal flyttes til arealer der de kan bidra til økt matproduksjon.
4. Det bør stimuleres til mer nydyrking, spesielt i kornområdene, bl.a. ved å gi tilskudd også til grøfting av nydyrket areal. Investeringsstilskudd til nydyrking av fastmarksarealer i kornområdene bør vurderes.
5. Grøftetilskuddssatsen bør økes. Grøfting representerer en stor engangskostnad, men gir en langsiktig gevinst i form av mer stabile avlinger på et høyere nivå. Det har vist seg at 1000 kr/daa gir for liten stimulans til å sette i gang med grøfting på arealer der gevinsten ikke er åpenbar på årlig basis.

Med hilsen

Einar Ordahl
avd.leder landbruk og geodata

Dag Erland Opsahl
rådgiver jordbruk

Dokumentet er elektronisk godkjent.